EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 27.4.2009
KOM(2009) 200 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

En EU-strategi för ungdomar – Satsa på ungdomars egna möjligheter
En förnyad öppen samordning för ungdomsfrågor

{SEC(2009) 545}
{SEC(2009) 546}
{SEC(2009) 548}
{SEC(2009) 549}

1. INLEDNING

”Europas framtid är beroende av dess ungdomar[1]. Ändå har många unga människor begränsade möjligheter i livet”. Detta är en av slutsatserna i kommissionens meddelande om en förnyad social agenda[2] som går ut på att öka möjligheterna för EU-medborgarna, skapa tillgång till möjligheter för alla och visa solidaritet.

Ungdomar prioriteras i EU:s sociala vision, och den rådande ekonomiska krisen ökar behovet av att ta vara på det unga humankapitalet. Det här meddelandet utgör ett svar i form av en strategi för framtidens ungdomspolitik i EU. Här föreslås en ny, starkare form av den öppna samordningsmetoden, flexiblare och med enklare rapportering samt med stärkta kopplingar till den europeiska pakten för ungdomsfrågor inom Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning. Strategin är brett upplagd och bygger på kortfristiga lösningar i en långfristig satsning på att ge ungdomar möjlighet att agera. Strategin är tänkt att skapa goda förutsättningar för ungdomarna att utveckla sina färdigheter, förverkliga sin potential, arbeta, delta aktivt i samhället och engagera sig i byggandet av EU. Ungdomarna är inte en börda utan en avgörande resurs för samhället som kan mobiliseras för att nå viktiga samhälleliga mål.

2. DAGENS UNGDOMSFRÅGOR

Européerna lever längre och skaffar barn senare, så det finns därför färre ungdomar. Åldersgruppen 15–29 förutspås utgöra 15,3 % av Europas befolkning 2050, medan den idag utgör 19,3 %[3]. Dessa demografiska förändringar påverkar familjerna, solidariteten mellan generationerna och den ekonomiska tillväxten. Globaliseringen kan leda till tillväxt och sysselsättning, men också medföra särskilda problem för utsatta arbetstagare, t.ex. ungdomar, vilket krisen har visat[4]. Klimatförändringen och energiförsörjningen förutsätter att kommande generationer ändrar sitt beteende och sin livsstil. Det är särskilt viktigt med en kärnkompetens som är så flexibel att lämpliga färdigheter kan utvecklas under hela livet, och personer som lämnar skolan i förtid är fortfarande en viktig fråga.

Ungdomar sätter värde på vänskap, respekt, tolerans och solidaritet, och den här generationen är kanske den högst utbildade, mest tekniskt avancerade och rörligaste någonsin. I likhet med det övriga samhället står de dock inför ökad individualism och konkurrens och har inte nödvändigtvis samma möjligheter.

Genom ett omfattande samråd i hela Europa[5] har följande särskilda frågor befunnits ligga högst på listan över vad ungdomar oroar sig för: utbildning, sysselsättning, social integration och hälsa. Europass ungdomar måste rustas så att de kan utnyttja möjligheter inom samhällelig och politisk verksamhet, volontärverksamhet, kreativitet, företagande, sport och globalt engagemang.

---

1 Här menas mestadels tonåringar och unga vuxna i åldrarna 13–30 år. Av statistiska skäl används inte alltid de åldrarna överallt i meddelandet.

2 KOM(2008) 412.

3 Källa: Eurostat.

4 KOM(2009) 34.

5 Se den åtföljande konsekvensbedömningen och redovisningen av samrådet.

Problem med utbildning, sysselsättning, social integration och hälsa i kombination med problem inom ekonomi, bostad och transporter gör det svårare för ungdomar att bli självständiga och komma i ett läge där de har resurser och möjlighet att sköta sina egna liv, delta i samhället och fatta sina egna beslut.

3. BEHOVET AV EN NY RAM

3.1. EU-samarbetet

Ungdomssamarbete är ett välstrukturerat, inarbetat politikområde i EU. EU:s ungdomsprogram har löpt sedan 1988. Den politiska processen utvecklades genom en vitbok 2001[6] och bygger för närvarande på tre delar:

– Ungdomars aktiva medborgarskap genom den öppna samordningsmetoden med fyra prioriteringar (delaktighet, information, volontärverksamhet och bättre kunskaper om ungdomar), gemensamma mål, rapporter från medlemsstaterna samt strukturerad dialog med ungdomarna.

– Integration i samhället och på arbetsmarknaden genom den europeiska pakten för ungdomsfrågor[7], en del av Lissabonstrategin, med tre prioriteringar (sysselsättning och integration, utbildning samt möjlighet att förena yrkesliv med privatliv och familjeliv). Kommissionen gick i sitt meddelande *Att främja unga människors fulla deltagande i utbildning, arbetsliv och samhälle*[8] längre och föreslog fler åtgärder.

– Integration av ungdomspolitiken på andra områden (bl.a. hälso- och sjukvård och bekämpning av diskriminering).

3.2. Utvärdering av ungdomspolitiken

Medlemsstaterna har tillfrågats om den nuvarande ramen och om vad som kan göras i framtiden. Europaparlamentet anordnade en utfrågning om ungdomsfrågor i februari 2009. Som ett led i den strukturerade dialogen har debatter hållits med tusentals ungdomar i hela Europa. Möten med Europeiska ungdomsforumet och de nationella ungdomsråden har hållits. Ett samråd på Internet ledde till mer än 5000 svar. Forskare och programansvariga från programmet Aktiv ungdom har också lämnat synpunkter.

I allmänhet anses den öppna samordningsmetoden vara en lämplig samarbetsform och prioriteringarna är fortfarande relevanta. Ramen har varit vägledande för ungdomsrelaterade strategier och lagar i medlemsstaterna. Fler länder involverar ungdomsorganisationer i beslutsprocessen. Tack vare den europeiska pakten för ungdomsfrågor har ungdomsfrågorna framhävts i Lissabonstrategin, särskilt när det gäller utbildning och sysselsättning, och framsteg hade gjorts inom hälsa och bekämpning av diskriminering.

Ramen, som löper ut 2009, har dock inte alltid varit effektiv och ändamålsenlig. Den är inte tillräckligt samordnad för alla utmaningar. Det råder enighet om att det behövs ett bättre övergripande tillvägagångssätt, vilket Europaparlamentet efterlyste 2008 i en deklaration om

---

6 KOM(2001) 681.
7 Europeiska rådet: Ordförandeskapets slutsatser, mars 2005 (7619/05).
8 KOM(2007) 498.

att fokusera mer på egenmakt åt ungdomar. Den strukturerade dialogen bör också organiseras bättre och göra det lättare att nå ut till oorganiserad ungdom, särskilt dem med färre möjligheter.

4. UNGDOM: SATSA PÅ UNGDOMARS EGNA MÖJLIGHETER

4.1. EU:s vision för ungdomar

Ungdomar bör ta vara på sina möjligheter. Den här visionen riktar sig till alla, men åtgärderna bör främst inriktas på dem med färre möjligheter. Tillvägagångssättet är tvådelat:

– **Satsa på ungdomar**: anslå mer resurser för att utveckla politikområden som påverkar ungdomar i deras vardag och förbättrar deras välbefinnande.

– **Egenmakt åt ungdomar**: främja ungdomars potential att förnya samhället och bidra till EU:s värderingar och mål.

Mer samarbete mellan ungdomspolitiken och andra politikområden som utbildning, sysselsättning, integration och hälsa kommer att utvecklas, där ungdomsverksamhet och ungdomsarbete torde ha en understödjande funktion. Den förnyade öppna samordnings-metoden inom ungdomspolitiken ska uppmuntra till helhetsgrepp i beslutsfattandet genom att försörja andra processer inom den politiska samordningen med ungdomspolitikens särskilda kunnande och genom att ge ungdomar möjlighet att höras. EU:s insats blir att hjälpa medlemsstaterna, som har ansvaret för ungdomspolitiken, att samarbeta bättre.

4.2. En långfristig ungdomsstrategi med kortfristiga prioriteringar

Med utgångspunkt i aktuella kunskaper om ungdomarnas situation[9] föreslås här en ny strategi omfattande tre övergripande, med varandra förbundna mål som anknyter till målen för den förnyade sociala agendan:

– **Skapa mer möjligheter** för ungdomar inom utbildning och sysselsättning.

– **Förbättra tillgången** och delaktigheten för alla ungdomar i samhället.

– **Främja solidaritet** mellan samhälle och ungdomar.

Inom varje mål föreslås två–tre handlingsområden med mål för de första tre åren, 2010–2012. Inom varje område förtecknas en rad tänkbara särskilda åtgärder som medlemsstaterna eller kommissionen kan vidta. De för tillfället aktuella ungdomsfrågorna kommer att bedömas och rangordnas vart tredje år, så att flexibiliteten bevaras och handlingsområdena återspeglar de nya generationernas behov. Anpassningar kan också göras så snart som uppföljningen av EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning efter 2010 är fastlagd.

4.2.1. Skapa med möjligheter för ungdomar

Handlingsområde 1 – **Utbildning**

[9] EU:s ungdomsrapport 2009.

Nästan 80 % av ungdomarna mellan 20 och 24 i Europa har gått ut gymnasiet. Trots det är en fjärdedel av femtonåringarna svaga i läskunnighet[10] och 6 miljoner ungdomar lämnar skolan utan examensbevis. Större rörlighet inom EU gör det möjligt för ungdomarna att utveckla sina talanger och sin potential[11] men begränsningar kvarstår.

Europeiska kommissionen har föreslagit en öppen samordningsmetod inom utbildning[12] för att angripa följande långfristiga strategiska frågor: livslångt lärande och rörlighet; kvalitet och effektivitet; lika möjligheter för alla och aktivt samhällsdeltagande; samt innovation och kreativitet, förutom en ny inställning till att matcha arbetsmarknadens behov med färdigheter för tjugohundratalet[13]. Att stärka den formella utbildningen är en viktig prioritering, men färdigheter kan förvärvas utanför klassrummet genom ungdomsarbete och med hjälp av ny teknik.

Mål

Som komplement till formell utbildning bör icke-formell utbildning för ungdomar stödjas för att bidra till livslångt lärande i Europa, genom att dess kvalitet utvecklas, dess resultat erkänns och dess integration med den formella utbildningen förbättras.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Utveckla möjligheter till icke-formellt lärande som en av flera åtgärder för att ta itu med folk som lämnar skolan i förtid.

– Ta vara på de många olika verktyg som utarbetats på EU-nivå för validering av färdigheter och erkännande av kvalifikationer[14].

– Främja rörlighet i lärandet för alla ungdomar.

– Uppmuntra samarbete mellan utbildningspolitiska och ungdomspolitiska beslutsfattare.

– Bemöta könsstereotyper i systemen för formell och icke-formell utbildning.

– Tillhandahålla vägledning och rådgivningstjänster av hög kvalitet för ungdomar.

– Utveckla delaktighetsstrukturer inom utbildningssystemen samt samarbete mellan skolor, familjer och lokalsamhällen.

Kommissionen kommer att vidareutveckla självutvärderingsfunktionen inom Europass, särskilt för färdigheter som förvärvats i icke-formella sammanhang, och tillhandahålla intyg som ungdomspasset.

---

10 KOM(2008) 425.
11 T.ex. programmen Erasmus och Aktiv ungdom.
12 KOM(2008) 865.
13 KOM(2008) 868.
14 Tillvaratagande av färdigheter sker genom bl.a. Europass, EQF och ECVET, medan examensbevis erkänns i enlighet med direktiv 2005/36/EG.

Handlingsområde 2 – **Sysselsättning**

Ungdomarnas övergång från utbildning till arbetsliv har blivit betydligt långvarigare och mer komplicerad. Ungdomsarbetslösheten är i genomsnitt dubbelt så hög som den totala arbetslösheten, och den rådande ekonomiska krisen pressar ungdomarnas arbetsmarknad ytterligare. De arbetar ofta i tillfälliga jobb med låg kvalitet och får ofta dåligt betalt. Ungdomsarbetslösheten beror ofta på bristande eller felmatchad kompetens. Det behövs rådgivnings- och vägledningssystem för utbildningsbanor och framtidens anställnings-möjligheter.

Att främja insteget på arbetsmarknaden och arbetstillfällen av hög kvalitet har alltid prioriterats högt inom Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning och den europeiska pakten för ungdomsfrågor. Det gäller att inte tappa fart i det avseendet. Den ekonomiska krisens inverkan på arbetsmarknaderna gör det särskilt brådskande att ta itu med ungdomsarbetslösheten på både kort och lång sikt. Den fria rörligheten för arbetstagare, som ju är särskilt relevant för ungdomar i början av karriären, är en hörnsten för den inre marknaden.

Mål

De sysselsättningspolitiska åtgärderna i medlemsstaterna och på EU-nivå bör samordnas över samtliga fyra delar av flexicurity för att underlätta övergången från skola till arbetsliv eller från overksamhet eller arbetslöshet till arbete. När ungdomarna väl har ett arbete bör de få möjlighet att utvecklas i yrket.

Investeringar i tillhandahållandet av rätt kompetens för efterfrågade jobb på arbetsmarknaden bör ökas och förbättras, med bättre kortfristig matchning och bättre långfristigt förutseende av vilken kompetens som kommer att behövas.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Se till att ungdomsarbetslöshet förblir prioriterat.

– Främja gränsöverskridande arbetsrelaterade möjligheter för ungdomar, bl.a. i form av tidig introduktion till arbetslivet för ungdomar.

– Utveckla ungdomsarbete som en resurs för att stödja ungdomars anställbarhet.

– Stödja samarbete mellan sysselsättningspolitiska och ungdomspolitiska beslutsfattare och ungdomspolitiskt deltagande i sysselsättningspolitiken.

– Se till att EU-medel för främjande av ungdomssysselsättning, särskilt från Europeiska socialfonden, utnyttjas effektivt.

– Ta fram kortfristiga åtgärder i sina återhämtningsplaner för att stimulera ungdomarnas sysselsättning samt ta fram strukturåtgärder för ungdomarna.

– Utveckla tjänster för yrkesrådgivning och vägledning.

– Sänka barriärerna för fri rörlighet för arbetstagare i EU.

– Främja praktikantverksamhet av hög kvalitet inom utbildnings- och sysselsättnings-politiska program.

– Förbättra barnomsorgen för att göra det lättare för unga vuxna att förena arbete och familjeliv.

Handlingsområde 3 – **Kreativitet och företagande**

Tekniken erbjuder dagens uppkopplade generation nya möjligheter till lärande, skapande och delaktighet, samtidigt som det också innebär problem med personlig integritet, Internetsäkerhet och medievana.

Att uppmuntra företagaranda och innovation hos ungdomar ingår i ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation 2007–2013 och den europeiska referensramen för nyckelkompetenser, som inbegripet kultur. Kreativitet och innovation är också föremålet för det europeiska året 2009 och en av de strategiska utmaningar som anges i den nya öppna samordningsmetoden inom utbildning.

Ungdomar bör uppmuntras att tänka och agera innovativt och unga talanger bör uppmärksammas. Kulturen främjar kreativiteten, och utbildning i företagande bör betraktas både som ett sätt att främja ekonomisk tillväxt och sysselsättning och som en källa till kompetens, aktivt medborgarskap, självständighet och självförtroende.

Mål

Utvecklingen av ungdomars talanger, kreativa färdigheter, företagaranda och kulturella uttryck bör uppmuntras hos alla ungdomar

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Vidareutveckla starta eget-stöd och främja uppmärksammande av ung företagsamhet.

– Se till att ny teknik finns lätt tillgänglig för att stödja unga talanger och öka intresset för vetenskap och konst.

– Främja ungdomsarbetets bidrag till ungdomars kreativitet och företagsamhet.

– Bredda tillgången till verktyg för skapande verksamhet, särskilt genom ny teknik.

4.2.2. Förbättra tillgången och delaktigheten för alla ungdomar i samhället

Handlingsområde 4 – **Hälsa och sport**

I EU:s hälsostrategi (2008–2013) anges barns och ungdomars hälsa som ett prioriterat område för insatser, och rådet har bekräftat detta i en resolution[15]. Många ungdomars hälsa äventyras av stress, dålig kost, brist på motion, oskyddat sex, tobak, alkohol och drogmissbruk. Mer övergripande miljörelaterade och socioekonomiska faktorer påverkar också ohälsa, vilket i sin tur kan hämma aktiv delaktighet. Därför måste de ungdomarnas särskilda hälsoproblem

[15] 2008/C 319.

bemötas på ett sektorsövergripande sätt. Förutom att förbättra ungdomars kroppsliga hälsa och själsliga välbefinnande har sport också en fostrande verkan och stor social betydelse[16].

Mål

Uppmuntra till en hälsosam livsstil för ungdomar och främja samarbete inom idrottsundervisning och sportverksamhet mellan ungdomsledare, vårdpersonal och sportorganisationer i syfte att förebygga och behandla övervikt, skador, beroende och drogmissbruk, samt upprätthålla mental och sexuell hälsa.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Tillämpa rådets resolution om ungdomars hälsa och välbefinnande samt uppmuntra ungdomars motion och sport genom att följa EU:s riktlinjer för motion[17].

– Främja hälsoutbildning för ungdomsarbetare och ungdomsledare.

– Uppmuntra samarbete mellan hälsopolitiska och ungdomspolitiska beslutsfattare och ungdomspolitikens bidrag till hälsopolitiken.

– Mobilisera alla berörda parter på det lokala planet för att spåra upp och hjälpa ungdomar i riskzonen.

– Ta fram skräddarsydd information om hälsa för ungdomar, särskilt för dem som riskerar social uteslutning, och utnyttja informationsnätverk för ungdomar.

– Uppmuntra kamratutbildning inom hälsa i skolan och i ungdomsorganisationer.

Handlingsområde 5 – **Delaktighet**

Ungdomars fulla delaktighet i samhället och politiken blir allt svårare på grund av klyftan mellan ungdomarna och samhällets institutioner. Genomförandet av de nuvarande gemensamma målen för delaktighet och information visar att det fortfarande finns utrymme för förbättringar, särskilt när det gäller stöd till ungdomsorganisationer, deltagande i den representativa demokratin eller ”att lära sig vara delaktig”. De politiska beslutsfattarna måste anpassa sitt sätt att kommunicera med ungdomarna, särskilt om medborgar- och EU-frågor, för att nå ut till bl.a. ungdomar utanför organisationer och missgynnade ungdomar.

Mål

Säkerställa ungdomars fulla delaktighet i samhället genom att öka ungdomars delaktighet i lokalsamhället och i den representativa demokratin, genom att stödja ungdomsorganisationer och olika former av inlärande genom delaktighet, genom att uppmuntra att ungdomar utanför organisationer blir delaktiga och genom att tillhandahålla informationstjänster av hög kvalitet.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

---

16 KOM(2007) 391.

17 *Recommended Policy Actions in Support of Health-Enhancing Physical Activity*, 2008

– Ta fram kvalitetsstandarder för delaktighet, information och samråd för ungdomar

– Ge mer politiskt och ekonomiskt stöd till ungdomsorganisationer och till nationella och lokala ungdomsråd.

– Främja e-demokrati för att nå ut till organiserade ungdomar som står utanför organisationer.

– Vidareutveckla möjligheterna till debatt mellan EU-institutioner/nationella institutioner och ungdomar

Kommissionen kommer att göra om den europeiska ungdomsportalen och främja bredare kontakter med ungdomar.

4.2.3. Främja solidaritet mellan samhälle och ungdomar

Handlingsområde 6 – **Social integration**

Samhället behöver visa sin solidaritet med ungdomarna, särskilt de missgynnade. En femtedel av ungdomarna mellan 16 och 24 löpte risk att drabbas av fattigdom 2006. Social utslagning kan orsakas av arbetslöshet, funktionshinder, samhällets och enskildas inställning till migration, diskriminering, kroppslig och själslig hälsa, beroendeproblematik, misshandel, familjevåld och tidigare förbrytelser. Den kan också leda till radikalisering och våld.

Att bryta det sociala arvet i form av fattigdom och utslagning står högt på dagordningen inom den socialpolitiska öppna samordningsmetoden[18]. Att vända sig till ungdomar som riskerar att drabbas av fattigdom och social utslagning involverar en rad politikområden och kräver integrerade insatser. På det här området hänger barn-, familje- och ungdomspolitiken nära samman, och det här meddelandet kompletterar kommissionens meddelande *Mot en EU-strategi för barnets rättigheter*[19].

Mål

Förebygga fattigdom och social utslagning bland missgynnade ungdomsgrupper och bryta det sociala arvet genom att mobilisera alla aktörer verksamma på ungdomsområdet (föräldrar, lärare, socialarbetare, vårdpersonal, ungdomsarbetare, ungdomarna själva, rättsvårdande myndigheter, arbetsgivare m.m.).

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Ta itu med frågor som rör tonåringar och unga vuxna, särskilt dem med färre möjligheter, inom politiken för social trygghet och social integration.

– Optimera användningen av EU:s medel och experimentella program till stöd för social integration av ungdomar.

– Ta vara på integrationspotentialen hos ungdomsverksamhet och ungdomscentrer.

[18] KOM(2008) 418, KOM(2005) 706.
[19] KOM(2006) 367.

– Utveckla den interkulturella medvetenheten och kompetensen hos alla ungdomar.

– Uppmuntra ungdomarnas delaktighet i integrationspolitiken och främja samarbete mellan politiska beslutsfattare.

– Uppmärksamma utmaningar som missgynnade ungdomar bemästrat, t.ex. genom utmärkelser.

– Ta itu med hemlöshet och utslagning på bostadsmarknaden och ekonomisk utslagning.

– Främja tillgång till tjänster av hög kvalitet, t.ex. transport, e-integration, vårdtjänster eller sociala tjänster.

– Främja särskilt stöd till unga familjer.

Handlingsområde 7 – **Volontärverksamhet**

Att visa solidaritet med samhället genom volontärtjänst är viktigt för ungdomarna och en metod för personlig utveckling, rörligt lärande, konkurrenskraft, social sammanhållning och medborgaranda. Volontärverksamhet för ungdomar bidrar också starkt till solidaritet mellan generationerna. I en nyligen framlagd rekommendation vill rådet att hinder för unga volontärers gränsöverskridande rörlighet ska undanröjas[20].

Mål

Stödja ungdomars volontärverksamhet genom att ta fram fler möjligheter till volontärverksamhet för ungdomar, göra det lättare att bli volontär, informera om värdet i volontärtjänst, uppmärksamma volontärtjänst som en viktig form av icke-formell utbildning och öka unga volontärers gränsöverskridande rörlighet.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Förbättra erkännandet av färdigheter genom Europass och ungdomspasset.

– Erkänna bidrag från ungdomsorganisationer och icke-strukturerade former av volontärverksamhet.

– Överväga sätt att bättre skydda volontärernas rättigheter och trygga kvaliteten inom volontärtjänsterna och få med ungdomar och ungdomsorganisationer i Europeiska volontäråret 2011.

– Ta fram nationella modeller för unga volontärers gränsöverskridande rörlighet.

– Ta fram nationella modeller för främjande av solidaritet mellan generationerna genom volontärtjänst.

[20] 2008/C 319

Handlingsområde 8 – **Ungdomar i världen**

Unga européer intresserar sig för globala utmaningar, såsom brott mot mänskliga rättigheter, ekonomiska klyftor och miljöproblem. De vill visa sig solidariska med övriga världen genom att bekämpa diskriminering, hjälpa andra och bevara miljön.

Mål

Mobilisera ungdomar i det globala beslutsfattandet på alla nivåer (lokalt, nationellt och internationellt) med hjälp av befintliga ungdomsnätverk och verktyg (t.ex. strukturerad dialog) och ta itu med klimatförändring och FN:s millenniemål

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Uppmuntra miljövänliga konsumtions- och produktionsmönster hos ungdomar (t.ex. återvinning, energibesparing och hybridfordon).

– Främja företagaranda och volontärverksamhet i utomeuropeiska regioner.

– Stödja utvecklingen av ungdomsverksamhet i andra världsdelar.

– Öka ungdomars medvetenhet om mänskliga rättigheter och utvecklingsfrågor.

4.3. En ny uppgift för ungdomsarbete

Med ungdomsarbete[21] menas utbildning utanför skolan under ledning av yrkesarbetande eller frivilliga ungdomsledare inom ungdomsorganisationer, kommunala lokaler, ungdomscentrer, kyrkor m.m., som bidrar till ungdomars utveckling. I samarbete med familjerna och andra yrkesverksamma kan ungdomsarbetet vara ett sätt att hantera arbetslöshet, misslyckande i skolan och social utslagning samtidigt som det bidrar till en meningsfull fritid. Det kan också bygga upp färdigheter och understödja övergången från ungdom till vuxenliv. Även om ungdomsarbetet är icke-formellt behöver det professionaliseras mer. Ungdomsarbetet bidrar till alla handlingsområden och målen på de områdena.

Mål

Ungdomsarbete bör stödjas och professionaliseras, och dess ekonomiska och sociala bidrag uppmärksammas.

Åtgärder av medlemsstaterna och kommissionen enligt deras respektive behörighet

– Förse ungdomsledare med professionella färdigheter och främja erkännandet av dessa med lämpliga EU-instrument (Europass, EQF, ECVET).

– Främja ungdomsarbete bl.a. genom strukturfonderna.

– Utveckla unga arbetstagares rörlighet i enlighet med EG-fördraget.

– Utveckla nyskapande tjänster, pedagogiska metoder och praxis inom ungdomsarbetet.

[21] Betecknar arbete med ungdomar; ungdomsledare nämns i artikel 149.2 i EG-fördraget.

Kommissionen kommer att vidareutveckla sin analys av ungdomsarbetets ekonomiska och sociala inverkan.

5. FÖRVERKLIGANDE AV VISIONEN I EN NY INTEGRERAD SAMARBETSRAM

5.1. En sektorsövergripande modell

Spännvidden på de frågor som påverkar ungdomarna kräver sektorsövergripande metoder på EU-nivå och nationell nivå. Ungdomspolitiken kan inte föras framåt utan samordning med andra sektorer. Samtidigt kan ungdomspolitiken bidra till resultat på områden som barn- och familjepolitik, utbildning, jämställdhet, sysselsättning, bostadspolitik och vård.

Medlemsstaterna bör överväga att genomföra sektorsövergripande beslutsfattande på det nationella planet. Sektorsövergripande samarbete bör också utvecklas med lokala och regionala aktörer, som har central betydelse för genomförandet av ungdomsstrategierna. Rådet kan överväga att införa samarbete mellan olika rådskonstellationer, och kommissionen kommer att stärka sin interna samordning med enhetsövergripande grupper. Behovet av att undvika dubbelarbete kommer att beaktas. Förbättrade kunskaper och effektiv spridning av bästa praxis krävs också.

5.2. Dialog med ungdomarna

Strukturerad dialog är ett sätt att bevaka strategins genomförande och gemensamt reflektera över vad som prioriteras i den. Medlemsstaterna uppmanas att inom ramen för sin nationella ungdomspolitik organisera en permanent, regelbunden dialog med ungdomarna. Dialogen kan omfatta EU-frågor i samarbete med kommissionens representationskontor.

En arbetsgrupp med medlemsstaterna och Europeiska ungdomsforumet kommer att inrättas 2010 för att se över den strukturerade dialogen (lokala, regionala och nationella ungdomsråds medverkan, delaktighet för ungdomar som står utanför organisationer, EU-evenemangens betydelse, uppföljning m.m.). Arbetsmarknadens parter och nyligen identifierade intressenter inom ungdomspolitiken (såsom näringsliv, stiftelser, ideella organisationer och ungdomsmedier) kommer att involveras när det är påkallat.

En årlig omgång av strukturerad dialog med ungdomar föreslås. Ämnena för nästa omgång bestäms i samråd med dialogens deltagare och kan bli

– ungdomssysselsättning (2010),

– ungdomar i världen (2011).

5.3. Lära av varandra för bättre beslutsfattande

Två slags processer där medlemsstaterna lär av varandra föreslås: högnivåseminarier när det politiska samarbetet är avgörande, och kluster när sakkunskap krävs. Intressenterna bör involveras i de här processerna.

Förslag för nästa period:

– Högnivåseminarium om sektorsövergripande samarbete (2010).

– Kluster om ungdomsarbete (2011).

– Högnivåseminarium om volontärtjänst för ungdomar (2011).

– Kluster om ungdomshälsa (2012).

– Högnivåseminarium om kreativitet (2012).

5.4. Genomförande

Medlemsstaterna har den centrala betydelsen för genomförandet av den här strategin. Det sektorsövergripande tillvägagångssättet och den stärka öppna samordningsmetoden torde bidra stort. Startmöten för de prioriterade åtgärderna bör anordnas nationellt med berörda parter och andra berörda ministerier. Regionala och lokala myndigheter bör också involveras. Det är oerhört viktigt med samordning och delaktighet för de relevanta aktörerna under hela det politiska kretsloppet.

Möten mellan generaldirektörerna för ungdomsfrågor bör ha en central roll för genomförandet av den nya samarbetsramen.

5.5. Beslutsfattande på solida grunder

Bättre kunskap är en förutsättning för goda politiska beslut. De nuvarande verktygen (t.ex. uppgifter från Eurostat, nationella rapporter, det europeiska kunskapscentrumet för ungdomspolitik, EU:s ramprogram för forskning) är en bra början, tillsammans med treårsrapporten om ungdom i Europa. Dessutom måste forskningsresultat spridas och forskare i hela EU knytas samman i nätverk. Kommissionen föreslår följande:

– Befästa det europeiska kunskapscentrumet för ungdomspolitik genom att färdigställa landsprofilerna.

– Se över rådande tendenser för prioriteringarna genom Eurydice.

– Ta fram en resultattavla över befintliga indikatorer och riktmärken för ungdom inom utbildning, sysselsättning, integration och hälsa.

– Inrätta en arbetsgrupp för att diskutera tänkbara deskriptorer (dvs. enkla indikatorer) för prioriteringarna delaktighet, volontärtjänst, kreativitet och ungdom i världen samt för ungdomar utanför utbildning eller sysselsättning.

– Inleda undersökningar om

  - *Baby Bonds*, dvs. medel som fonderas för att stödja ungdomars självständighet senare i livet (2010),
  - ungdomsarbetets sociala och ekonomiska inverkan (2011),
  - ungdomars e-delaktighet och informationssamhället (2012).

– Genomföra regelbundna Eurobarometerundersökningar av ungdomar.

– Främja användningen av EU:s forskningsramprogram för ungdomsforskning och ungdomsuppföljning.

5.6. Förenklad rapportering

Vart tredje år kommer en gemensam rapport från rådet och kommissionen att offentliggöras om genomförandet av ovanstående prioriteringar. Rapporten ska bygga på medlemsstaternas rapportering om liknande frågor tillsammans med den EU-omfattande ungdomsöversynen *Ungdom i siffror* som sammanställs i samarbete med medlemsstaterna och ungdoms-organisationerna. Kommissionen rekommenderar att de nationella rapporterna görs offentliga.

5.7. Utnyttjande av EU:s program och fonder

Programmet Aktiv ungdom stödjer ungdomspolitiken och dess prioriteringar, särskilt gränsöverskridande rörlighet, volontärtjänst, delaktighet, ungdomsarbete och politiskt samarbete (t.ex. lärande av varandra, strukturerad dialog, undersökningar, Eurobarometer och bättre verktyg för kunskap). Andra program och fonder erbjuder också många möjligheter för alla ungdomar, som bör informeras bättre om dem, t.ex. kulturprogrammet, programmet för livslångt lärande, Progress, Media, Erasmus för unga företagare, programmet för konkurrenskraft och innovation samt strukturfonderna.

5.8. Samarbete med andra EU-institutioner och internationella organisationer

Europaparlamentet bidrar regelbundet till ungdomspolitiken. Kommissionen uppmanar parlamentet att reagera på detta meddelande och har för avsikt att hålla parlamentet informerat om genomförandet av det. Kommissionen har också för avsikt att samarbeta med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén på deras respektive områden.

Kommissionen kommer att fortsätta samarbeta med Europarådet på områden av gemensamt intresse, såsom ungdomars delaktighet, ungdomsarbete och bättre kunskaper om ungdomar.